

Knihovníčka: Rodičia by mali viesť deti k čítaniu

Knížnice nemajú lákať len na knihy, ale aj atmosférou, hovorí predsedníčka Spolku slovenských knihovníkov SILVIA STASSELOVÁ.

Foto: SME - GABRIEL KUČHTA

Číta viac alebo menej ľudí ako v minulosti?

„Knihy majú viac konkurencie, najmä medzi mladými, ale nedá sa jednoznačne tvrdiť, že čítanie je v ohrození. Ľudia sa ku knihám vracajú aj v neskoršom veku.“

Ako sa snažia knižnice udržať záujem detí?

„Snažia sa byť aktívnejšie a organizujú podujatia na podporu čítania. Jedným z najúspešnejších je Noc s Andersenom, keď raz do roka pri príležitosti narodenín dánskeho rozprávkara organizujú rozprávkovú noc, počas ktorej deti prespia v spacákoch priamo medzi knihami. Akcia je robená zážitkovou formou, so spisovateľmi a predstaveniami, mnohé deti spia prvýkrát mimo domova a je to pre ne nezabudnuteľný zážitok. Od roku [2006](#) sa na akcii zúčastnilo už 40-tisíc detí.“

Prečo by v dobe internetu a elektronických kníh mali ľudia chodiť do knižnice?

„Nie všetci si môžu dovoliť knihy kupovať a nie všetci majú prístup k internetu, ktorý im knižnica bezplatne poskytuje. Knižnice organizujú aj mnohé odborné a kultúrne podujatia a kurzy. Rodičia by mali viesť deti k čítaniu, pretože na formovanie osobnosti majú veľký vplyv modely správania a etiky, ktoré si dieťa osvojí z kníh.“

Ako sa mení ponuka knižníc?

„Knižnice sú veľmi dynamické inštitúcie, ktoré prežili už niekoľko tisíc rokov a vedia sa adaptovať na zmeny. Popri papierových knihách čoraz viac investujú do sprístupňovania spoločných i vlastných databáz, z ktorých môžu ľudia čerpať informácie cez internet. Rozširuje sa aj ponuka zdigitalizovaných historických diel, ktoré by boli inak pre používateľov nedostupné.“

Zmení knižnice rozmach e-kníf?

„U nás stále vychádza neporovnateľne menej e-kníf ako v zahraničí, menej rozšírené sú aj čítačky. Hlavný problém však je, že licenčné zmluvy nám nedovoľujú šíriť elektronické knihy. Narážame na rovnaký problém ako pri zvukových nosičoch, ktoré tiež nemôžeme požičiavať. Licenčné bariéry sú ochranou autorov a producentov, no bránia rozvoju našich služieb.“

Počet užívateľov verejných knižníc za 10 rokov klesol o 27 percent. Prečo?

„Je pravda, že dostupnosť klesá, mnohé mestské knižnice z finančných dôvodov zatvárajú pobočky. Najmä v mestách trávia ľudia čoraz viac času v práci, sú vystresovaní a majú málo času na relax. Niektorých viac lákajú moderné obchodné centrá, ktorým mnohé zastarané budovy knižníc nedokážu konkurovať.“

Je to v zahraničí inak?

„Verejné knižnice sú tam najmä komunitnými centrami, ktoré ponúkajú atraktívne služby pre všetky vekové kategórie od matiek s batolátami, cez špecializované oddelenia pre tínedžerov po seniorov. Mnohé majú koncertné sály, organizujú výstavy, prebiehajú tam rôzne festivaly a kultúrne akcie. Knižnice nemajú byť len o knihách, lákať ľudí musia aj atraktívnymi priestormi, atmosférou a celkovým komfortom. Snažíme sa tento model prevziať, ale naše možnosti sú neporovnateľné. U nás kraje a mestá, ktoré ich majú financovať zo zákona, na to nemajú a knižnice často živia.“

Vidíte v úpadku knižníc celospoločenské riziko?

„Knižnice sú miestami relaxu, protipólom stresu, ktorý má za následok rôzne psychické ochorenia či vyhorenie. V [New Yorku](#) sídli verejná knižnica v srdci Manhattanu, kde je neuveriteľný ruch. Keď však vojdete do nádhernej historickej budovy, otvorí sa vám úplne iný svet, v ktorom si môžete oddýchnuť od zhonu a technológií a venovať sa sebe a svojim myšlienkam.“

Mal by byť aktívnejší aj štát?

„V postavení knižníc napríklad v americkej a našej spoločnosti je obrovský rozdiel. U nás sú často chápané ako stratové inštitúcie, do ktorých sa iba investuje a nie je z nich žiaden priamy zisk. Treba si uvedomiť, že knižnice priamo ovplyvňujú aj hospodársky výsledok štátu, pretože sa podieľajú na vzdelávaní občanov.“

Ďalej k téme:

- [Kde chodí do knižnice najviac ľudí \(mapa\)](#)
- [Čo si Slováci požičiavajú najviac](#)

piatok 6. 9. 2013 21:34 | [Michal Piško](#)

Článok bol uverejnený v tlačenej vydaní SME. ([Predplaťte si SME cez internet.](#))

[© 2013 Petit Press. Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Spravodajská licencia vyhradená.](#)

Dostupné na: <http://www.sme.sk/c/6926018/knihovnicka-rodicia-by-mali-viest-deti-k-citaniu.html>

Citované: 2013-09-15